

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Humilitatem assequendi modus. Cap. 13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](#)

dimus his, qui submissè gerunt se, ac modeſtè, vt certum ſit ſuperbos, non ſolum Deo eſſe odibiles, ſed & hominibus. Ni-
mirum libenter nemo contemnitur. Omnis autem ſuperbia-
contumelioſa eſt: voluntque homines parere magiſtriſ non ſer-
uire: duci, non agi. Itaque nemo amicè obedientes aures pra-
bet ijs, qui niſium ſibi tribuunt; & tanquam ſuperiores cum
potestate imperium quoddam ſibi in omnes arrogant. Contra
vero nihil amabiliuſ ſincera animi ſubmiſſione, praſertim in
magnis viriſ, quos aliudē populiſ ſuſpiciunt. Illam enim ma-
ieſtatem ſuauifimo quafi colořeaspergit ipsa hominiſ mode-
ſtia; & excelfiſtam, ac præſtantiam, quafi ad planum, requa-
litatemque, & uſum inferiorum deducit. Idcirco caueant di-
eo, facio, aut indicio vlo præbere viliuſ contumacia ſigna,
praſertim quando cum humilibuſ, ac pauperibuſ ſeu rufiſca-
niſ hominibus agunt. Hi enim quo opportunioreſ contemptui
ſunt, eo pronius in eam partem ſigna interpretantur, & impla-
cabilius offenduntur. Nec raro fit ut uelleuifima ſignificatio,
quia ſe hominiſ contemni, aut paruipendi ſuſpicauerūt, multo-
rum laborum fructu corrumptat.

Adde tertio, & ſui cauſa Concionatori hanc virtutem
ſumme cordi eſſe debere, ne, ſi vanitati & arrogantiæ ſer-
uiaſ, quiequid poterat recipere mercedis, amittat; neque
aliquid emolumenſi apud Deum ex ſuis laboribuſ, ac vigi-
liijs, ſtudijsque reportet, ſed inanem ſolum auram apud po-
pulum. Hoc Christuſ Phariſeis crebro, & ſeriò inculcat: Om-
nia opera ſua faciunt, ut videantur ab hominibus, & volunt
vocari Rabbi, & amant ſalutationes in foro; contra quos iā eſt
lata ſententia. Amen dico vobis receperunt mercedem ſuam.

Matt. 23.

Tertio reſpe-
ctu ipſius Ora-
toris.

Humilitatem affequandi modus. Cap. XIII.

VT autem virtutem hanc tam illuſtreſ noſter ecclieſiaſtes
conſequatur. Primo ſepiſſime eam, atque enixè a Deo
petat. Secundo D. Paulum imitetur, qui ſapè repetebat, blaſ-
phemus fuī; Non ſum dignus vocari Apoſtoluſ, perſecutuſ ſum
Ecclieſiam Dei. nequaquam bona, quibus abūdē erat cumula-
tuſ, ante ſe ponebat, ſed præterita vita peccata. Idem faciat
Concionator indigniſſimum ſe eo muñere ſentiens, vita ſua
coram Deo conſideret, attendat negligentias multas, quas in
hac tam graui prouincia committit, & accuſet, arguatque ſe
iſum. Tertio, nunquam ſuas actiones commendet, neque ab
alijs

Tertio.

Primo.
Secundo.

Quarto .

Monitio Bea
ti Francisci.

alijs velit laudari , neque repeatat aliquid , quod sibi placuerit
inter concionandum . Quarto non querat loca vbi sunt nobilio-
res , vel plures auditores , sed omnino permittat alijs hanc cu-
ram , & quod ad se pertinet , eligat potius pagos , quam am-
plas vrbes . Addam , & hoc loco verba B. Patris nostri Xauerii ,
quæ legi in quâdam eius epistola ad Patrem Gasparem ; Ad
Christianam , inquit humilitatem comparandam cum in ceteris
tum in concionandi munere , caput est , Deo bonorum omnium
fonti , quicquid inde fluat boni , acceptum referre ; memor quic-
quid in concione pij , rectique exprefseris , nequaquam esse tuum
sed ore tuo loquentis Dei . Nec quicquam tibi tribue præter
delicta , foscordiam , elationem , in gratumque animum in Deo ,
talentum communicatum tibi est à Deo . Et subdit ; Illud enim
uero te meminisse velim , ac sepius animo repetere ; multos
concionatores apud inferos cruciari , qui plus habuerint vel
copiæ , vel leporis in dicendo , quam tu , pluresque à scelerata
vita ad honestam , piamque traduxerint ; & quod monstri simile
est , cum plurimis saluti fuerint , ipsis tamen miserrimè perierte .
Cur ita ? nempe ob eam maximè causam , quia ab elatione , &
arrogantia insolentes , diuina bona non Deo retulerunt acce-
pta ; sed vindicarunt sibi , quo circæ humanae audios laudis , yna-
locum prouexit , vnde in exitium ruerent sempiternum . Proin-
de se quisque colligat , suisque consulat rationibus . Denique
cocludingant hoc caput duo grauissimi Patres Chry-

Hom. 17. media habet. Probat primum nūc cupiditate manū
in Ep. ad rīx ac laudum peius, & subdit elegerim potius iunumerorum
Rom. barbarorum seruitutem, quām semel vniuersitatis gloriā, neque
Optima Do- enim captiuius, illi, suis talia p̄cipiunt, qualia subditis suis
firina Chri- ista iubendo mandat. Omnium, inquit, seruens esto, animam
stostomi con- contemnito, virtutem negligito, libertatem rideto, salutem tua-
tra Vanaglo- riam destruio, & si bonum quid feceris, non adhuc facio, vt Deo
riam. placeas, sed ut multis ostentes, & coronam qua beneficētē
manet perdas. Quid quāso poterit hisce p̄ceptis crudelius
fieri? Deinde addit, Quod malus plane sit hic morbus, man-
festum est, quomodo autem illum effugiamus, necesse erit, vt
dicatur, maximē sanē, si tibi hoc potissimum persuaseris, ne
pē hunc morbum esse grauem, optimē iam correctionis initio
feceris; tum enī agrotus confessim de medico cogitat, cum
ante

ante omnia, primum ergo rotare se cogitauerit. Quod si & aliam viam, qua mōrbūm hūnē effugias, quāsieris, respice ad Deum continuo, & ea quam ab illo expectas, gloria contentus sis. Si quando te mōrbūs hic titillauerit, ut conservi tuis, quae recte facta gesseris, gloriando naries, rursum cogitans, quod nihil inde fructus, etiam eum dixeris, sis accepturus absurdā hanc concupiscentiam extinghas anima tua, in hunc modum immurmurans. Ecce tantum temporis parturiendo laborasti, ut quae recte facta alij in vulnere, & cum tantum tempestantia non haberes, ut silentium seruares, omnibus ea obtrudisti, iam dic quās, quid utilitatis amplius inde cōperis, nihil planē nisi extremūm dānum, nimipm, quid irrita facta sunt omnia, quae magno labore congesseras; posthac & oīlud perpendas quod in multorum sententiā sit corrupta, corruptumque iudicium, imo non solum corruptū, sed & quod subito mācescat, nam etiam si ad horam admirentur, puncto tamen temporis vix præterito, omnium obliuionem, quoniam etiam si manferis, multa tamen miseria fuerit, diu hanc illam, ista comitūtasse. Si vero mirum videatur, quod dico audi Christum: *Luc. 6.* idem cōsentem, *Vae vobis,* (inquit) *cum benixerint vobis homines;* si enim cuius arti, non quos suis, sed ipsos opifices, iudices requiris, quonitudo virtutis probationem multis committis, & non vni illi pre omnibus, qui cum omnia sciat, solus etiam vel exturbare vel coronare potest. Hoc itaque Christi verbum inscribamus & parietibus, & ianuis, & menti, dicimusque continuè nobis ipfis: *Vae nobis,* si quando laudaverint nos omnes homines, nam ipsi etiam laudatores tē postremo, velut vani honoris, præconijque, quod ab ipsis sit, stulte, amantēa vituperabunt. *Ep. 56. 52.* iuuenies similia ego quidens plura hic adscripti, quod cum to*Diiscorū.* tus locus vēre aureus sit, ipsa etiam pretiosa longitudo est, sed audiamus iam paucis Augustinum. Non aliam, inquit, ad expessandam, & obtinendam veritatis viam munias, quam quae munita estabillo, qui gressuum nostrorum, verus Deus, videt, infirmitatem. Ea autem prima est humilitas, secunda humilitas, tertia humilitas. Sic sit, ut illud Anne implauerit; Sterilis peperit plurimos, & quæ multos habebat filios, infirmata est, sed excedens, & superflua, & supererat, & omne hinc Xenebōne quisque dicitur, & est, & omne hinc Cyprius, & cetera ex eis in Cyprius, & do pene eundem significatiois cunigunt, &